kreiskoolis, Tartu veterinaarkoolis 1868—72, omandas magistri astme 1879 Tartu veterinaarinstituudis; ta oli seals. tegev a-st 1872 assistendina, dots-na ja 1891—1909 prof-na, jätkas hiljemini osaliselt õppeülesannete täitmist, oli okupatsiooni ajal veterinaarülikooli õppejõud, 1919—24 loomaarstiteaduskonna kirurgiaprof., täitis emeriteerituna õppeülesandeid kuni 1928; surn. 31. III 1933 ukj. Tartus. — G. on avaldanud uurimuslikke kirjutisi ning töid peamiselt eriajakirjades, olnud kapitaalteoste — J. Bayer'i ja E. Fröhner'i „Handbuch der tierärztlichen Chirurgie und Geburtshilfe" (1897, 2. tr. 1907) ja „Полная энциклопедія русскаго сельскаго хозяйства" (1900) — kaastööliseks. G. valiti 1928 Tartu ja 1929 Läti ülikooli loomaarstiteaduse audoktoriks; ta oli peale selle veel Tartu ja Harkovi veterinaarinstituudi ning mitme kodu- ja välismaa loomaarstide seltsi auliige.

„Eesti Loomaarstlik Ringvaade" 1931, nr. 4/5, lk. 128, 153 (J. Tehver); *ibid.* 1933, nr. 3 (K. Saral); „Agronoomia" 1922, nr. 8 (K. Happich); Post. 1933, nr. 79; Dorpater Ztg. 1933, nr. 75. *J. K-e.*

GÖBEL, Carl Christian Traugott Friedemann, keemik ja rohuteadlane, sünd. 21. II 1794 ukj. Saksamaal, Tüüringis Nieder-Rosslas, õppis Jena ülikoolis, oli Jenas 1825—28 farmaatsia ja Tartus 1928—51 keemia ja farmaatsia prof.; surn. 26. V 1851 vkj. Tartus. — G. on avaldanud mitu omal ajal üldtuntud õpperaamatut farmatseutilise ja agrikultuurkeemia alal. Ta töist ja kirjutistest, millede arv tõuseb üle 90, on huvitavamad eriti mikrokeemilised uurimused metallmürkide tõestamiseks; need on varasemaid sel alal. Ta teotses ka tehniliste probleemidega, nagu mõnede värvainete kasutamine, veekindla paberi ja tindi valmistamine, lõhkepuuvilla tööstuslik tootmine ja kasutamine laskeriistus. G-i suurimaks teeneks Tartus tuleb lugeda iseseisva farmaatsia õppetooli rajamist Tartu ülikoolis (1843) ja farmatseutilise instituudi asutamist (1844), mis oli esimeseks kogu Venemaal.

Ломоносовскій Сборникъ (1901); Левицкій I (1902); „Keemia Teated" 1932, nr. 1. *A. L-r.*

GÖBEL, Daniel, kirikuõpetaja, pärit Saksimaalt Beltzigist, sünniaeg teadmata, oli a-st 1645 Läänemaal Kirbla koguduse õpetaja, surn. arvatavasti 1656. — G-i sulest on säilinud üks eestikeelne pulmalaul, mis luuletatud Teenuse pärishärra Georg v. Lieven'i ja tema pruudi Anna v. Ramm'i pulmapäevaks 6. VII 1641 (trükitud s. a. Tallinnas).

Paucker, Geistl., lk. 277; Beiträge XX (1935), lk. 59 jj. (H. Weiss). *M. L.*

GYLLENSCHMIDT, Carl Otto v., sõdur ja muinsusharrastaja (lähemad eluloolised andmed puuduvad), teenis Vene sõjaväes, võttis osa 7-aastasest sõjast ja sai 1758 Zorndorfi lahingus haavata. Pensioneeritud leitnandina asus ta kauemat aega Tartu lähedal Vasula mõisas oma sõbra major O. W. v. Stiernhielm'i juures; maetud 23. III 1784 vkj. Tartus. — Osava joonistajana kasutas G. oma vaba aega ajaloolisist ehitisist, muinaslinnadest jm. muistiseist plaanide ja jooniste valmistamiseks, milleks võttis ette hulgalisi matku kogu Liivimaal. Selle tulemusena valmis tal 1783 1. osa suurest tööst „Anmerkungen zu denen lieflendischen perspectivischen Zeichnungen und gefundene Alterthümer". Käsikiri, mis sisaldas 241 tahvlit jooniseid ühes tekstiga, jäi trükis ilmumata ja on hiljemini läinud kaotsi, nagu autori kogutud muinasesemedki. G. käis läbi ka Fr. K. Gadebusch'iga, A. W. Hupel'iga, Ed. Ph. Körber'iga (vt. neid) jt. ning kuulub ühes nendega tüüpiliste XVIII s. teise poole muinsusharrastajate hulka.

SB GEG 1895 (1896), lk. 113—121 (R. Hausmann); Tartu-Maarja kirikuraamatust saadud andmed. *F. L.*

GYLLENSTIERNA, Johan, Rootsi riigitegelane, sünd. 18. II 1635 Elfsjös Stokholmi lähedal, õppis Upsala ülikoolis, oli a-st 1658 riigiteenistuses kammerhärrana, kantseleinõunikuna jm. Riigipäeval 1668 oli G. maamarssaliks ja sai s. a. riiginõukogu liikmeks, oli 1679 Skåne, Hallandi ja Blekinge kindralkuberner, järgmisel a. saadikuks Kopenhaagenis. Ta oli a-st 1672 kun. Karl XI (vt. ka *Suppl.*) lähemaks usaldusmeheks; surn. 10. VI 1680. — Pärast Gustav Bonde (vt. *Suppl.*) surma oli G. riiginõukogus väljapaistvamaid kokkuhoiuerakonna mehi. Peamiselt G. initsiatiivil tegi riiginõukogu 1670-ndate a-te alguses rea radikaalseid otsuseid neljandik-reduktsiooni teostamiseks Liivi- ja